

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia 12 lipca 2011 r.

**Pan
Zdzisław Szczepkowski
Dyrektor
Wojewódzkiego Urzędu Pracy
w Olsztynie**

P/11/151 LOL-4101-08-02/2011

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Olsztynie (dalej „Urząd”) kontrolę prawidłowości wykorzystania przez Urząd środków Unii Europejskiej na realizację projektów dotyczących aktywizacji zawodowej bezrobotnych w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) 2007-2013.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 15 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do treści art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonywanie przez Urząd zadań Instytucji Pośredniczącej II-go stopnia w realizacji komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) 2007-2013.

Podstawą pozytywnej oceny było:

- prawidłowe przeprowadzenie konkursów na wybór projektów z zakresu szeroko rozumianej aktywizacji zawodowej bezrobotnych,
- przeprowadzanie kontroli u beneficjentów w zakresie zgodności realizacji projektów z zawartymi umowami,
- wywiązywanie się z obowiązków sprawozdawczych.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

W Planach Działania dla Priorytetu VI i VIII na lata 2009 i 2010, Urząd określił szczegółowe kryteria wyboru dodatkowo preferujące do dofinansowania projekty, których cele były zbieżne z założeniami Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020². W szczególności założono preferowanie projektów, które:

- były komplementarne ze wsparciem udzielanym ze środków pomocowych UE, innych niż Europejski Fundusz Społeczny (EFS),
- uwzględniały specyfikę bezrobocia oraz zjawisko wykluczenia społecznego na wybranych obszarach województwa,
- aktywizowały bezrobotnych poprzez stwarzanie warunków do zatrudnienia ich w kluczowych dla rozwoju woj. warmińsko-mazurskiego sektorach gospodarczych, tj. przemyśle rolno-spożywczym, meblarsko-drzewnym, budownictwie i turystyce,
- wspierały podejmowanie przez osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo samodzielnej działalności gospodarczej.

Zgodnie z założeniami programowymi PO KL powyższe preferencje sformułowano w postaci kryteriów dostępu oraz kryteriów strategicznych.

W latach 2009-2010 Urząd przeprowadził 14 postępowań konkursowych na realizację projektów z zakresu aktywizacji zawodowej bezrobotnych, w ramach których przyjął do dofinansowania 104 projekty na łączną kwotę 95,5 mln zł (ostatecznie projekty te zakontraktowano na kwotę 90,4 mln zł).

Przeprowadzając postępowania konkursowe w celu wyłonienia projektów do dofinansowania:

- we wszystkich przypadkach - zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.³ – opublikowano ogłoszenia o konkursach na stronie internetowej Urzędu,
- przestrzegano wymogów proceduralnych obowiązujących przy powoływaniu Komisji Oceny Projektów (KOP). Ustalając składy 13 powołanych w badanym okresie KOP, zachowano m.in. parytet, określony w §1 ust. 3-4 obowiązujących w tym czasie Regulaminów KOP⁴, zgodnie z którym obok ośmiu pracowników Urzędu powoływano

² Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXXIV/474 /05 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 31 sierpnia 2005 r.

³ Dz. U. z 2009 r., Nr 84, poz. 712 ze zm.

⁴ Załącznik nr 1 do: Zarządzenia nr 16 Dyrektora Urzędu z dnia 10.03.2009 r., Zarządzenia nr 28 z dnia 28.04.2009 r., Zarządzenia nr 49 z dnia 23.09.2009 r. i Zarządzenia nr 3 z dnia 25.01.2010 r.

również asesorów i ekspertów zewnętrznych, którzy każdorazowo stanowili co najmniej 10% liczby członków oceniających,

- przestrzegano ustalonych procedur regulujących przebieg postępowań konkursowych, określonych w Instrukcji Wykonawczej (w wersjach 4, 5, 6 i 7⁵), w tym m.in. w załączniku do instrukcji nr 8.4.19 i 8.4.14A. Członkowie KOP każdorazowo dokonywali ocen merytorycznych przedkładanych projektów, zwłaszcza w zakresie spełniania przez nie kluczowych celów PO KL. Oprócz częściowych ocen punktowych, członkowie każdorazowo dokonywali syntetycznych uzasadnień wartości projektów. W czterech przypadkach uzasadnienia te nie w pełni jednak odpowiadały wymogom formalnym, gdyż były krótsze od normy wyznaczonej w załączniku do wspomnianej Instrukcji Wykonawczej.
- uwzględniano spełnianie przez wnioskodawców kryteriów strategicznych, określonych w objętej badaniem dokumentacji konkursowej, przyznając 23 takim wnioskodawcom, dodatkową premię punktową.

Z ustaleń kontroli wynika ponadto, że w ramach badanych postępowań konkursowych nie stwierdzono przypadków oceniania projektów tego samego wnioskodawcy przez tych samych członków KOP, czy też pozostawania członków KOP w stosunku prawnym lub rodzinnym z wnioskodawcą.

W latach 2009-2010 Urząd przeprowadził także osiem konkursów na tzw. operatorów wsparcia, których zadaniem było udzielanie wszechstronnej (szkoleniowej i finansowej) pomocy m.in. bezrobotnym w podejmowaniu przez nich działalności gospodarczej na własny rachunek. Z analizy dokumentacji dwóch konkursów (po jednym z poszczególnych lat), ustalono m.in., że:

- ocenę formalną wniosków dokonano zgodnie z terminami określonymi w Instrukcji Wykonawczej Instytucji Pośredniczącej II stopnia – wersja 2 i 6⁶,
- w przypadku stwierdzenia komplementarności wniosku, ośmiu wnioskodawcom (pięciu w 2009 r. i trzem w 2010 r.) przyznano przysługującą im z tego tytułu dodatkową premię punktową,
- wnioskodawcy zostali powiadomieni o wynikach oceny merytorycznej w terminach zgodnych z wymogami Instrukcji Wykonawczej (wersja 2 i 6)

⁵ Wersja 4 z dnia 22.07.2009 r., wersja 5 z dnia 23.12.2009 r., wersja 6 z dnia 04.03.2010 r. i wersja 7 z dnia 19.07.2010 r.

⁶ Wersja 2 z dnia 28.07.2008 r. i wersja 6 z dnia 04.03.2010 r.

Ustalając budżety poszczególnych projektów wytypowanych do dofinansowania, przestrzegano wymogów obowiązujących w tym zakresie Instrukcji Wykonawczych. M.in. gdy uznano, że wnioskodawcy zaproponowali zbyt wysokie kwoty odpłatności za poszczególne czynności wykazywane w projekcie, Urząd podejmował z nimi negocjacje mające na celu obniżenie tych kwot. W 2009 r. negocjacje takie przeprowadzono z pięcioma wnioskodawcami, a 2010 r. z jednym. We wszystkich przypadkach, zgodnie z ww Instrukcjami, Urząd zachował poszczególne terminy negocjacji z wnioskodawcami, wyznaczone dla ich rozpoczęcia, przeprowadzenia oraz zakończenia.

Do rozstrzygnięć konkursów na operatorów wsparcia, przeprowadzonych w 2009 r., do Urzędu wniesiono cztery protesty wnioskodawców, które zostały rozpatrzone w terminie określonym w Instrukcji Wykonawczej (w 2010 r. nie było protestów).

Ostatecznie w 2009 r. Urząd zawarł pięć umów z operatorami na łączną kwotę 19,9 mln zł, wyczerpując alokację środków przyznanych na działanie 6.2 na ten rok. W 2010 r. zawarto jedną umowę na kwotę 2,8 mln zł, także wyczerpując alokację środków przyznanych na I rundę konkursową w ramach konkursu dla działania 6.2 na rok 2010 (2,8 mln zł).

Z ustaleń kontroli wynika, że Urząd nie gromadził informacji o bieżących efektach projektów realizowanych przez operatorów wsparcia, takich jak np. rozmiary, rodzaj, czy trwałość samodzielnej działalności gospodarczej podejmowanej m.in. przez bezrobotnych, natomiast w razie potrzeby uzyskiwał od nich niezbędne dane z tego zakresu.

Z ustaleń kontroli wynika ponadto, że Urząd wywiązywał się z obowiązku prowadzenia kontroli u beneficjentów w zakresie realizacji przez nich zobowiązań zawartych w umowach o dofinansowanie projektów. Opracowano i terminowo przekazano Instytucji Pośredniczącej (IP) Roczne Plany Kontroli (RPK) na 2009 i 2010 r., w których założono skontrolowanie na miejscu wszystkich realizowanych projektów (zgodnie z pkt. 9 ppkt. 9.1 Zasad Kontroli w ramach PO KL 2007-2013⁷, należało skontrolować co najmniej. 30 % liczby projektów realizowanych w danym roku w ramach poszczególnych Działań). Ogółem w 2009 r. przeprowadzono 182 kontrole (o 7,1% więcej niż zaplanowano) a w 2010 r. 198 kontroli (o 8,1 % więcej). Z analizy dokumentacji 20 przeprowadzonych przez Urząd kontroli u beneficjentów wynika, że zalecenia pokontrolne sformułowano w 11 przypadkach (55%). Dotyczyły one głównie: poprawienia zapisów we wnioskach o płatność, uzupełnienia

⁷ Zasady Kontroli w ramach PO KL 2007-2013 z sierpnia 2008 r., zmienione dnia 01.04.2009 r.

dokumentacji księgowej, zwrotu kosztów (wraz z odsetkami) uznanych za niekwalifikowalne oraz obowiązku bieżącego informowania Urzędu o dokonywanych zmianach w projekcie. Działania operatorów wsparcia były w badanym okresie przedmiotem łącznie 37 kontroli przeprowadzonych przez Urząd. W ich wyniku wydano trzy zalecenia pokontrolne, z których wszystkie zostały przez operatorów zrealizowane.

Urząd terminowo wywiązywał się z obowiązku przekazywania do IP sprawozdań z wykonania RPK w latach 2009 i 2010 r. W sprawozdaniach tych stwierdzono jedynie nieznaczne błędy rachunkowe.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem